№ 31. Zeturtdeen, 17. martâ. 1911.

Latweeschu Awises.

Makfâ,
Jelgawâ sanemot:
par gadu . . . 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 20 „
par 1/4 gadu . — „ 60 „

Par adreses pahrmainu jamaksâ 10 kap.

Telefons № 644.

Makfâ,
par pastu pesûhtot:
par gadu . . . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 60 „
par 1/4 gadu . — „ 90 „
par 1 mehn. — „ 50 „

Uf ahrsemem:
par gadu . . . 5 rub. — kap.
par 1/2 gadu . 2 „ 80 „
par 1/4 gadu . 1 „ 50 „
par 1 mehn. . — „ 60 „

Numurs maksâ 3 kap.

Pasta kaste № 17.

Iznahk 3 reises nedelâ: otrdeenâ, zeturtdeenâ un sestdeenâ, iznemot swehtku deenas.

Redakzija un ekspedizija: Jelgawâ, Strihweru eelâ № 35.

90. gada-gahjums.

Sludinajumi maksâ: par sihku raksta rindiņu 8 kap., preekschpuse 20 kap.

Kreewijas ultimats Kinai.

Peterburgâ, 12. martâ. Ofizieli. Ahrleetu ministrijas telegrama Kreewijas suhtnim Pekinâ: Peterburgâ, 10. martâ. Pehdejâ mehnesî westâs sarunas ir pahrleezinajuschas Keisarisko Waldibu, ka Kinas waldiba ar notluseschanu un ar iswairoschâm atbildem zenschâs atraidit prasibas, kas isteiktas Kreewijas rakstâ no 3. februara. Sawâ atbildê no 6. marta Kinas waldiba no weenas puses peenem muhsu prasibas un isteiz gatawibu us kreewu konsulata eerihkoschanu Kobdâ, newedot to atkaribâ no muitas eeweschanas, bet no otras puses, par zitu konsulatu eerihkoschanu, kas paredsetas Peterburgas lihguma 10. pantâ, teek klusets, tâpat ari par monopoleem, kas eewedami Sinzanas prowinzê. Tirgoschanâs leetâ ar weetejeem produkteem ir teikts, ka Kreewijas tirgotajeem ir lihdsigas teesibas ar Kinas tirgotajeem, pee kam nemaz neteek eewehrota Kreewijas tirgotaju teesiba, tirgotees Mongolijâ un Reetruma-Kinâ bez muitas maksaschanas. Apsinotees schahdas sarunas bessekmigumu, pee kam Kinas waldiba pastahwigi meklê pehz eemesleem, lai masinatu Kreewijas teesibas, kas dibinâs us lihgumeem, Keisariskâ Waldiba ir speesta darit galu schai wilzinaschanai un usaizinat Kinas waldibu atsiht wisu Kreewijas prasibu teesigumu, kas isteiktas rakstâ no 3. februara. Tikai pehz tam Keisariskâ waldiba warês stahtees pee sarunam par tahlaku noteikumu isstrahdaschanu. Keisariskâ Waldiba gaidis atbildi us scho rakstu lihdz 15. martam, pee tam brihdinot, ka ja lihdz minetai deenai nedabûs galigu un apmeerinoschu atbildi us wiseem 3. februara raksta 6 panteem, tad Keisariskâ Waldiba rihkosees pehz saweem eeskateem, usleekot par to wisu atbildibu par to no winas israhdito stuhrgalwibu.

* * *

Pehz scha tik stingri noteiktâ ultimata tad nu katru brihdi jasagaida atbilde us druhmi baigo jautajumu: Waj buhs karsch waj nè? — Daschi gan domâ, ka Kina, buhdama pawisam nesagatawota us karu, wispehdejâ brihdî galigi peekahpsees un tâ ar Deewa palihgu tiks nowehrstas no jauna draudoschas kara breesmas tahlajos austrumos. —

Bet ir ari ziti, pawisam zitados usskatos, un it sewischki ahrsemês. Wini domâ, ka Mandschurijâ war notikt nopeetnas sadursmes. Tâ ka kineeschi eenihst eiropeeschus, tad warot isnahkt tautas nemeeri pat taî gadijumâ, ja Kinas waldiba pati peekahptos pret Kreewiju. — Kinas armija pehdejos gados reformeta pehz Wahzijas armijas parauga. Paschlaik teek isstrahdats projekts par wispahrigâs kara klausibas eeweschanu. Kara ministrs Jn-Tschangs dabujis augstako militarisglihtibu Wahzijâ un bijis par Kinas suhtni Berlinê. Katrâ Kinas armijas diwisijâ ir 11,184 wihri.

Tahlak teek sinots, ka wisa Kina dedsigi wehlotees karu un us winu jau sen sagatawojusês. No Harbinas sino, ka Kinâ tagad energiski darbojotees slepena sabeedriba „Dseltenâs debesis", kurai esot tahds pat raksturs, kâ agrakai kineeschu „Leelduhrneeku" sabedribai. Schi sabeedriba energiski darbojotees pa wisu walsti pret kreeweem un japaneem, isplatot milzigâ wairumâ proklamazijas. Schanghajâ noturets mihtinsch, pee kura peedalijuschâs kahdas 30,000 personas. Nolemts organiset robeschu pilsehtâs brunotu miliziju. Kinas waldiba ar dubulteem spehkeem organisejot sawus kara pulkus. Teekot organisetas diwas armijas Seemeku-Mandschurijâ; weena Harbinas tuwumâ, kurai jarihkojas wirseenâ pret Wladiwostoku, otra Tschinganâ. Stiprakai no armijam esot 60,000 wihru. Saldati brahkojotees ar chunhuseem. Harbinas tuwumâ kreewu saldati ir wairakkahrt jau apschauditi no kineescheem. Kineeschu ofizeeri Schanhaiguauâ, kara darbibas zentralâ punktâ, luhdsot sawu waldibu, lai wina atraida Kreewijas prasibas. Eiropeeschi Austrum-Kinas dselszela apgabalâ steidsigi atstahjot Mandschuriju. Dselszeka preekschneeks aisleedsis isplatit dselszeka joslâ Harbinas laikrakstus, jo schinîs laikrakstos drukatâs sinas waretu eedsihwotajos sazelt breesmigu paniku. Tahdas ir ihsumâ druhmâs sinas no tahlajeem, tumschos kara mahkonos eetihteem austrumeem, kuri wehl naw spehjuschi atguhtees no mehra breesmam . . .

Stolipina uswara.

Kâ jau no pehdejâm sinam bija wehrojams, tad wairs nebij baudz ko schaubitees, ka Stolipins sawâ sadursmê ar walsts padomes majoritati paliks uswaretajs un tâ tad ari joprojam paliks sawâ ministru preekschneeka weetâ. Wina uswara us weenas puses usskatama par jo pilnigu un sposchu, saweenotu ar reti peedsihwotu gandarijumu, jo winsch pirmkahrt neween iswedis zauri reetrumu gubernu semstes likumprojektu ar wisâm winam tik dahrgâm „tautiskâm kurijam", lai ari leetojot walsts pamata likuma 87. pantu, bet ari panahzis, ka wina galwenee pretneeki walsts padomê Durnowo un Trepows atwakinati no walsts padomneeku peenahkumeem. Scheem sekoschot „atwakinajumâ" wehl kahdi 20 walsts padomneeki, Stolipina pretineeki, to starpâ ari grafs Witte, bet ne us reisi, tâ pamasam.

Bet tas, kas buhtu domajis, ka ar tahdu Stolipina sposchu uswaru, nu buhs ari isbeigta iszehlusês eekschejâ krihse, tas koti maldijees. Schi eekschejâ krihse ne tikai naw isbeigta, bet tapusi wehl daudz fareschgitaka, nekâ ta lihdz schim bija. Stolipins ar sawu sposcho uswaru sawus pretineekus nebuht naw sadragajis waj pahrspehjis, bet gan winu skaitu bagatigi dubultojis, kâ ari pret sewi sazehlis sasschutumu un ihgnumu ari tur, kur winam lihdz schim apleezinaja labwehlibu un draudsibu.

Wispirms winam waj no wisâm pusem pahrmet, isnemot tikai stingros nazionalistus no apmehram „Now. Wremjas" un „Sweta" nokrahsas, ka winsch, lai iswestu zauri reetrumu gubernu semstes likumu*), leetojis 87. pantu. Schis pants, proti, skan tâ: „Ja walsts domes darbi teek pahrtraukti, tad ahrkahrtejas wajadsibas gadijumos tahdus rihkojumus, kuri prasa winu apspreeschanu likumdoschanas zelâ, ministru padome zel teeschi preekschâ Keisara Majestatei . . . Schahda rihkojuma likumigais spehks suhd, ja atteezigais ministrs waj resora preekschneeks diwu mehneschu laikâ pehz walsts domes darbu atkalussahkschanas neeesneedz walsts domei atteezigu likumprojektu, waj ari ja tahdu walsts dome waj walsts padome nepeenem." — Te nu Stolipina agrakee un jaunee pretineeki, schkeet, it logiski un taisnigi aisrahda us to, ka scho pantu war leetot tikai tahdâ gadijumâ, kad jau pateesi likumdeweju eestahschu darbiba pahrtraukta normalâ kahrtâ, bet tatschu newarot scho eestahschu darbibu pahrtraukt tapehz, kâ tas tagad us trim deenam notizis, lai buhtu eespehja isleetot scho pantu. Logiski tahlak slehdsot, waldiba tad waretu ari katrâ zitâ gadijumâ pahrtraukt us kahdam deenam likumdeweju eestahschu, t. i. walsts padomes un domes darbibu, lai pehz wajadsibas atkal isleetotu 87. pantu. Tahdâ kahrtâ jau walsts padome un walsts dome wairs nebuhtu nekahdas „likumdewejas", bet tikai „padomu dewejas" eestahdes. — Wini tapehz Stolipina rihzibu ar 87. pantu schajâ gadijumâ usskata par nelikumigu un nolehmuschi tam israhdit sawu pretestibu.

Pat tik mehrena un mihksta partija, kâ oktobristi, kuri weenmehr bija Stolipinam gahjuschi lihdsi, pat peekrituschi schim pascham „kuriju" likumam, tagad pret winu sazehlusês kahjâs, aisstahwedama augschâ minetos usskatus. — Tahdeem paschcem usskateem, protams, peekriht ari kadeti un ziti wehl kreisaki walsts domneeki. Otrkahrt atkal galejee labee stipri saschutuschi us Stolipinu, ka wina dehl tikuschi „atwakinati" walsts padomneeki Durnowo un Trepows. Wini schajâ rihzibâ usskata augstakâs likumdewejas eestahdes zeenibas aisskahrumu, un atkal sawukahrt nonehmuschees stingri zihnitees pret Stolipinu.

Walsts domes oktobristi jau eepreeksch bija nolehmuschi, ka Gutschkows atkahpsees no walsts domes presidenta amata, ja semstu likumprojekts tiks isstudinats 87. panta kahrtibâ. — Tâ ka tas nu notizis, tad ari Gutschkows pateesi jau eesneedsis wispadewigu sinojumu, ka winsch atkahpjas no preekschsehdetaja amata. — Un war pat notikt, ka wisi walsts domes oktobristi noleek sawas pilnwaras.

*) Schis likums atteezas us Witebskas, Wolinijas, Kijewas, Minskas, Mohilewas un Podolijas gubernam.

Pasapahrne.

Ka mums wajag?

Alnis.

(Beigas.)

II.

Nesen atpakal kahdâ lauku beedribâ no kahda preekschlasitaja dsirdeju schahdus sihmigus wahrdus: „Allaschin mehdz schehlotees par muhsu jauno paaudsi. Bet sakeet man: ko laba wina ir mahzijusês no mums, tâs wezâs paaudses?" . . . Es nebiju weenigais, kas pirmajâ azumirklî par scheem wahrdeem ustrauzâs. Bet kad mehs no preekschlasitaja dsirdejam weselu garu rindu daschadu pahrmetumu, kahdas sliktas preekschsihmes mehs dodam saweem behrneem un ziteem jaunajeem gan wahrdos, gan darbos, tad galwas leezâs mums wiseem semak un semak, kâ tahdeem, kas schos pahrmetumus pilnigi pelnijuschi. Wisu atkahrtot, naw eespehjams, jo preekschlasitajs tos bij sawehris garâ wirknê, kâ krelles pawedeenâ, tatschu us daschâm rupjakâm krellem deretu gan aisrahdit.

Daudz tagad spreesch un runâ par wisadâm reformam. Ka reformas ir wajadsigas, to atsinusi ari muhsu waldiba un tadehl ta ir saaizinajusi walsts domi un walsts padomi un usdewusi tâm apswehrt daudz derigu leetu, zaur kurâm pawalstneeku labklahjiba tiktu weizinata. Bet ta buhs tikai tahda ahriga labklahjiba un mums jazenschâs, ka mehs to zeenigi waram sanemt: mums jastahda tai preti muhsu eekschejs labums, proti, mums paschcem sewî ari jaisdara daschas nepeezeeschamas reformas. Ja mehs sewî glabajam daudz niknuma un naida pret ziteem zilwekeem, sewischki pret teem, kas eenem muhsu widû zeenijamaku stahwokli, ja nesatiziba, kildas un schkelschanâs peeder, tâ sakot, pee muhsu beenischkas maises, tad ahriga labklahjiba muhs eekschkigi neuslabos. Mehs buhsim peelihdsinami zilwekam, kam meesâ daschadi trumi un augoni un tas nepuhlâs wis tos ahrstet un dseedinat, bet zenschâs tos apslehpt ar dahwinatâm, lepnâm goda drehbem. Kâ stahw ar muhsu peenahkuma apsinu un ispildischanu, kâ isskatâs muhsu familijas dsihwê, kahdu peemehru mehs tur dodam wahrdos un darbos, kâ mehs isturamees pret sahtibas jautajumu u. t. t. Te wisur ir daudz ko labot, wispirms pee mums paschcem un tikai tad buhsim, tâ sakot, zeenigi, istirsat dsihwes weidu un darbus pee ziteem. — Sakams wahrds mahza, ka launas preekschsihmes samaitâ labas eeraschas Bet kahdu nejauku eespaidu atstahj launas preekschsihmes us tahdu, kas labâs eeraschâs wehl nebuht naw eeaudsis! Un jaunee laudis ir taisni tahdi, kureem schinîs leetâs, labâs eeraschâs, wehl jaeeaug un jaeestiprinajâs. Ja nu muhsu jaunâ paaudse dsird un redz tikdaudz launuma, kas kâ tumschs, baigs slogs gulstâs us winu jaunâm, maigâm dwehselem, — kahdus wefeligus augkus tur waram sagaidit? Schi laika behrni aug ahtri, t. i. tee brihsak attihstâs sawâs garigâs spehjâs, sawos nowehrojumos un spreedumos. Eerosinajumu us tam wini dabon no tagadejâs apkahrtnes, satikshmes un dsihwes eekahrtas. Tâs wineem dod ahtraki gaischas azis, kas raugâs tahlak un dsilak. Lai schîs gaischâs azis neapmulst, tad mums jastahda winu preekschâ wefeligi, daili skati. Wedisim winus saulainâ pakalnê un rahdisim wineem no tureenes moschu dsihwes rosibu, gara lihgsmibu un preeku us darbu. Mahzisim wineem augsti turet zilweka kreetnibu un pakal dsihtees daileem idealeem. Tehlosim wineem, zik laimigs tas zilweks, kas wefels meesigi un garigi, kas dsirkstoschâ dsihwibas preekâ war pawadit sawu muhschu, sewischki sawu jaunibu, — un zik noschehlojams turpretim tas, kura galwenâ zenschanâs pastahw eeksch tam, saruhktinat sewi un sawu apkahrtni. Mehginasim teem peerahdit, zik semu ir wehrtejams tas zilweks, kas tikai dsenâs pehz tam, kâ waretu apmeerinat sawus kustoniskos instinktus, proti, kalpot wehderam un zitâm kahribâm. Un beidsot — mahzisim teem un rahdisim paschi sawâ dsihwê, ka deewbijiba ir wisas gudribas eesahkums un beigas.

Bet lai tikdaudz waretu dot, tad pascham jabuht ar tâm mantâm bagatam. Un te ir sawukahrt ta waina, ka muhsu behrni, neatrasdami pee mums atspirdsinajumu sawâm alkstoschâm dwehselem, usmeklê sweschus awotus, is kureem isplukst dsehreens, kas sahkumâ apreibina, bet wehlak nonahwê. Waj tadehl nebuhtu pareisaki, ja mehs mehginatu winus no tahda nahwiga dsehreena atsargat?

Pirmajâ azumirklî isleekâs, ka tahda rihkoschanâs buhtu ta ihstâ, tomehr jautajumu sihkaki apswerot, jaatsihst, ka tas nemaz naw eespehjams. Kâ lai mehs issargajam sawu augoscho, skolojoschos jaunibu no satikshmes ar kaitigeem, daschkahrt samaitateem beedreem un beedrenêm? Kâ lai aiskawejam sawus behrnus no tam, lai tee nelasitu winu wezumam nepeederigas, sliktas grahmatas, lai tee neapmekletu ustrauzoschas, kairinoschas teatra israhdes un zitas tamlihdsigas isspreezes? Ar aisleegumu ween neka nepanahksim, jo pehz aisleegteem augleem zilweki ir it sewischki kahri. Te atleek tikai weens lihdseklis: nekawesimees jau pee laika nejaukas leetas saukt ihstâ wahrdâ! Tâs ir nedibinatas bailes, ka mehs sawus behrnus par agru waretu darit usmanigus us leetâm, kas wineem wehl nederetu sinat. Waram tatschu weegli nolahgot, kas ir labaks, waj peedsihwojis, atklahts padoms un aisrahdijums, waj slepens, ustrauzoschs, kairinoschs mahjeens un skubinajums? Jo swariga nosihme katrâ gadijumâ ir droscham wahrdam, kas labu sauz par labu un launu par launu. Un schahds wahrds nenahks nekad par agru. Ihstâ wahrdâ weenmehr jasauz nejauki skati, peedausigas israhdes, neglihtas parahdibas literaturâ u. z. Reebigus trumus neklahjâs apklaht ar daikuma plihwuru un tos tad usstahdit par kreetnibas un wefelibas paraugu No tam ween, ar maz isnehmumeem, war jau nolahgot kahda literariska darba wehrtibu, ja eewehrojam, no kuras puses nahk eeteikumi un eeslawejumi. Us daschcem sihmigeem gadijumeem, gan literaturâ, gan zitur, mehginaschu aisrahdit turpmakâ reisâ.

Tà tad P. A. Stolipina sposchà azumirkla uswara winu nowedusi jo sihwà sadursmê ar abam likumdeweju eestahdem, kuras isnchkums un nokahrtoschanàs patlaban nemas naw pahrredsami. — Ja nenoteek wehl islihdsinaschanàs, kahda gan gruhti domajama, un Stolipins ari joprojam paleek uswaretajs, tad gan tà walsts padomes deenas brihsi ween buhs skaititas. — Zik tas wehlams tagadejà brihdî, kur patlaban draud iszeltees karsch ar Kinu, tas ir jautajums, us kuru katrs domatajs zilweks warès bes gruhtibam pats atrast atbildi.

Walsts dome.

— 8. marta sehdê apspreesch walsts domenu departamenta budschetu, kuru peenem no komisijas eeteiktos apmehros. — Grabskis sino par semkopibas departamenta budschetu. Laukkaimneezibas wajadsibam arween wairak atwehl naudas, schogad jau 27 milj. Lai gan schi suma pahrswer zitu walstu kreditus laukkaimneezibas wajadsibam, tomehr preeksch wisas plaschàs Kreewijas ta wehl nepeeteek. Komisija atsihst waldibas rihzibu par pareisu, ka scho naudu ta isdod, sasinotees ar weetejàm paschwaldibam un pirmà weetà rauga uslabot laukkaimneezibu, un tadehl atstahjusi wisus aprehkinus nepahrgrositus. — Budschetu peenem komisijas apmehros lihds ar Schilo un Kindjakowa formulam, kuras prasa tahlo austrumu bagatàs siwju ruhpneezibas pabalstischanu, gan paseminot dselszelu tarifu, lai Sachalinas silkes waretu atwest lihds Eiropas Kreewijai, gan ari eegahdajot twaikonus sasaldetu siwju weschanai. — Laukkaimneezifkàs ekonomijas un statistikas nodalas un semes uslabofchanas nodalas budschetus peenem bes debatem, Timoschkinam issakot wehlejumos, ka waldibai Turkestanà neween jaaudsejot kokwilna, bet ari janometinot kreewu kaudis. — Menschikows sino par meschu departamenta budschetu. Komisija usstahda wehlejumos, ka waldibai jaisstrahdà projekts par tekoschu smilschu apgabalu nostiprinaschanu un apaudseschanu ar meschu, strahdajot kopà ar semstem; ka jaisstrahdà projekts par mescha gabalu nodoschanu laukkaimneezifkai apstrahdaschanai seemeku gubernàs; ka janokahrto medischana seemekos; ka jagahdà par koku materialu mahjruhpneekeem; ka jasper soki meschu apsardsibai reetruma Sibirijà un stepju apgabalà; ka biletes ogoschanai un sehnoschanai jaisdod bes smaksas un ka wisdrihsakà laikà jareorganisê meschu aissardsibas komitejas, peewelkot tur klaht semstu preekschstahwjus. — Teek issaziti daschadi wehlejumees, lai krona meschi tiktu saimneezifkaki isnantoti un lai ari semneekeem atwehletu daschus atweeglinajumus, koku materialu pehrkot.

No ahrsemèm.

Italijas 50-gadu jubileja.

Pusnakti us 14. (27.) martu leelgabalu schahweeni sinoja par jubilejas swinibu sahkschanos. Neskatotees us wehlo laiku, us Romas eelam walda ahrkahrteja kustiba un wisur dsirdami sauzeeni: „Lai dsihwo Italija! Lai dsihwo Roma!" Restorazijàs un kafejnizàs sarihko patriotiskas manifestazijas. Daudsas mahjas teek apugunotas. 14. martà (w. st.), plkst. 11 preeksch pusdeenas kapitolà tika notureta senata swiniga jubilejas sehde kehnina pahra, diplomatiskà korpusa, waldibas eestahschu preekschstahwju, senata un tautas weetneeku nama preekschsehdetaju klahtbuhtnê. Plkst. 10 no rihta atskaneja wehsturiskà swana skanas no kapitola torna. Kehnina pahra eeraschanàs tika pawadita no owazijam un walsts himnas skanam. Kehninsch atbildeja us birgermeisteru apsweikschanas runam. Italijas apweenoschanàs 50-gadu jubilejas gadijumà, Ehrentals nosuhtijis no Abazijas telegrafiski Italijas ahrleetu ministrim sirsnigu laimes wehlejumu. Taî paschà laikà Austro-Ungarijas wehstneekam usdots nowehlet laimes Italijas waldibai Austro-Ungarijas waldibas wahrdà.

Wahzijas keisars Wilhelms un keisareene weesojas taî paschà laikà Wenezijà. Ari winsch lizis parahdit no Wahzijas puses laipnibas sihmes Italijai. Par godu jubilejas swinibam wahzu kugi „Hohenzollern" un „Kànigsberg" puschkoti ar karogeem un schahwa salutschahweenus. Us keisara Wilhelma rihkojumu pee kehnina Wiktora Emanuela peeminekla nolikts kronis. Keisars Wilhelms nowehlejis Italijas kehninam telegrafiski laimes.

Zihnas Jemenê.

No Jemenes sino: Arabeeschi eenehma Akabas pilsehtu Asirà, pehz kam eelenza un usbruka ari Ebu pilsehtai. Wini tika atsisti ar leeleem saudejumeem. Turku armija islausàs zaur Hodeidu un Saku tuwodamàs Manachai par weenu gahjumu un atsisdama weenmehr arabus. Pee Hedschilas bij leela kauja, kura ilga 2 deenas. Arabi aisbehga, bet tad atgreesàs atpakal pastiprinati un ussahka 12. martà jaunu kauju.

Meksika. Walsts eeksché dsihwê Meksikas waldiba pahrdsihwo tagad nopeetnu krihsi, kà to rahda sekoschàs Pet. tel. agenturas sinas: Meksika 12. martà. Kabinets atkahpees. Presidio (Techasà) Tschignaras tuwumà dumpineeki sakawa waldibas saldatus, no kureem krita 160 wihru. Meksikà teek oficiali sinots, ka kabineta atkahpschanàs eemesls esot wehleschanàs nodibinat meeru un iswest dsihwê nodomatàs reformas. Presidents Diazs lika ministreem preekschà atkahptees no amata.

No eekschsemèm.

Schihdu jautajums kreewu muischneeku kongresà.

Kreewu muischneeku kongresà Peterburgà lihds ar ziteem politiskeem jautajumeem pahrrunats ari schihdu jautajums. Us to jo wairak bij eemesla tadehl, ka walsts domei no daudz domneekeem eesneegts preekschlikums, atzelt schihdu nometinaschanas eezirkni und dot wiseem schihdeem teesibu, dsihwot wisàs Kreewijas dakàs. Preekschlikums no domes tika nodots komisijai.

Muischneeku kongresà nu tika isteiktas preeksch schihdeem koti nelabwehligas domas. Par wiseem tahlak gahja pasihstamais labàs puses domneeks Markows II. Tas sawà runà isskaidroja, ka ne tik newajagot paplaschinat schihdu nomeschanàs eezirkni, bet ari wajagot wehl tos schihdus, kureem tagadejee likumi atwehl dsihwot ahrpus schihdu eezirkna (studetos, amatneekus), atkal nosuhtit atpakal us schihdu eezirkni, atzelot wisas tagadejàs atlaujas preeksch daschàm schihdu schkiram, apmestees ahrpus eezirkna. Schihdeem wajagot aisleegt palikt par adwokateem un ahrsteem, un wispahrigi esot jazenschas pehz gala mehrka, ka wisi schihdi tiktu is Kreewijas padsihti.

Kaut gan nu ziti runataji neisteizàs tik asi, galwenos wilzeenos wisi tomehr bij weenprahtigi par sekoscheem noteikumeem. Schihdeem esot jaatnem balsstesiba pee walsts domes wehleschanam un wispahrigi politiskas teesibas waj teesiba, eenemt kahdu walsts amatu, jo wini wisur israhdijuschees par rewoluzijas un nemeeru kustibas weizinatajeem. Tahlak schihdeem esot jaatnem teesiba us kara deenestu, usleekot wineem taî weetà naudas maksaschanu. Kristigee behrni no schihdeem usaudsinami schkirti. Wisi schihdu aprobeschojumi usturami spehkà ari preeksch teem schihdeem, kuri likuschi kristitees (tà ka tikai kristitu schihdu behrni paliktu pilnteesigi). — Schim usskatam pilnigi peekrita ari grafs Reuterns is Kursemes.

Peterburga. Iliodors atkal Zarizinâ! 1'. martà ar nakts wilzeenu Zarizinâ eeradàs newaldamais muhks Iliodors. Tà ka polizija naw laidusi winu pilsehtà eekschà, tad winsch aisgahjis kahjam us frantschu metalurgijas fabriku, 7 werstes no Zarizinas. Dabujuschi sinat, ka Iliodors usturas fabrikà, wina peekriteji otrà rihtà bareem dewuschees us tureeni. Kad Iliodors winus eeraudsijis, winsch eegahjis fabrikas basnizà, aplizis garidsneeka apgehrbu un telegrafejis biskapam Hermogenam, lai atlauj sarihkot krusta gahjeenu us Zarizinu, us wina dibinato klosteri. Eewehrojot tahdu Iliodora nodomu, no pilsehtas us fabriku atsuhtita polizijas nodala. Iliodoram tomehr kahda semneeka ratos isdewees nokluht us Zarizinu, kur winsch apmetees klosterî un pasinojis, ka no Zarizinas prom neees. Biskaps Hermogens ar telegramu luhdsis Iliodoru, greestees atpakal us Nowosilas klosteri. Pee Iliodora klosterî bareem pulzejotees wina peekriteji. Kapehz Iliodors behg no Nowosilas klostera? Atbildi war atrast wina luhgumà sw. sinodam, lai winam atlauj greestees atpakal us Zarizinu. Schinî wairak lapas puses beesà luhgumrakstà Iliodors saka, ka winsch nepawisam neesot radits preeksch klusas, noslehgtas muhka dsihwes, bet preeksch aktiwa darba, spredikoschanas un lauschu mahzischanas. Zarizinà kaudis raud, zeesch un sauz mani pee sewis . . . Polizija wajà daudsus no manas Zarizinas draudses lozekleem. Tapehz es esmu nolehmis braukt us tureeni un palihdset tautai."

Sinods usdewis biskapam Hermogenam gahdat, ka Iliodors atgreeschas atpakal us Nowosilas klosteri.

Taschkenta. Stazijas preekschneeka harems. Loti omuligs kungs bijis Taschkentas stazijas preekschneeks. Winsch wisos dselszela deenesta amatos stazijà peenehmis skaistas jaunawas. Bet wisas schàs telegrafistenes, kaseereenes un telefonistenes, kuras sanehmuschas krona algu, galwenà kahrtà noderejuschas stazijas preekschneekam pascham un wina weeseem, beeschi ween ari pasascheereem par isdsihwes preekschmetu. Lai sawàm damam sagahdatu rotas leetas un smalkus apgehrbus, tad stazijas preekschneeks peedalijees ari pee dselszela sahdsibam. Pee laupijuma dalischanas winsch paturejis galwenà kahrtà damu weku, drehbes, sihda uswalkus u. t. t. Pa wakareem beeschi sarihkotas leeliskas orgijas: dahrgi dsehreeni pluhduschi straumem, jaunawas dejojuschas puskailas . . . Tikai nesaudsigà rewisija padarijusi galu schai idilei un istihrijusi mahju. —

Saratowa. Seminarists, kursch bij isslehgts no weetejà garigà seminara, usbruka rektoram Zeelebrowskim, kad pehdejais nahza ahrà no seminara basnizas, ar somu nasi, eewainodams rektoru, kursch nomira.

Widseme.

Riga. Widsemes gubernators, slepenpadomneeks hofmeistars N. A. Sweginzows pehz diwu nedeku ilga atwalinajuma 14. martà ar ahtrwilzeenu atgreesàs no Peterburgas atpakal Rigà.

— Kursemes gubernators Nabokows 13. martà eeradàs no Jelgawas Rigà un ar wakara wilzeenu atkal aisbrauza atpakal.

— Plaschas kratischanas starp daschadu mahzibas eestahschu audseknеem, kà „Birsch. Wed." sino, isdaritas daschas deenas atpakal. Apzeetinati 18 widejo mahzibas eestahschu audseksni.

— Nahwigs kriteens. Sestdeen, pulkst. 10 no rihta, strahdajot Masta eelà Nr. 3 pee jaunzelamà nama jumta loga nostiprinaschanas, no 54 pehdu augstuma nokrita semê un nahwigi sadausijàs buhwju usnehmejs, 54 gadus wezais Nitaures pagasta lozeklis Dawis Deitschmans. D. ar ahtras ahrstu palihdsibas rateem aisgahdaja us pilsehtas slimnizu, kur winsch brihsumà nomira, nemas pee samanas nenahkot. pl.

— Aplaupischanas. Katolu eelà wakar diwi wihreeschi nolaupijuschi Franzim Pobudinam no nama Nr. 38 turpat kabatas pulkstenu un maku ar sihku naudu. Wainigos Grigoriju Rujanzewu un Johanu Marzinkewizu nokehra un nodewa polizijai. — Trihs wihreeschi aplaupit schoriht ap pulksten 4 pee pontonu tiltu Osipu Remizu no Purwu eelas Nr. 28, bet kad pee wina neka neatraduschi, tad eegruhduschi winu Daugawà. Winu isglahba polizijas kahrtibneeks Nikitins, bet laundari aisbehga. pl.

— Zik ahtri ar „apsinu" eet us leju. 1906. gadà no Rigas krahsotajeem pahri par 100 peedereja pee slepenas krahsotaju organisazijas. Tagad, kà „Laika Balss" sino, pee arodneezifkajàm beedribàm, kuràm ir tahdi paschi mehrki, kà toreisejà n slepenajam organisazijam, peederot wairs tikai 20. Leeliska atpakal rahpuliba. „R. A."

— Sem dselszeka brauzeena. Pee Alekfandra wahrtu stazijas sestdeenas wakarà ap pulksten 9 nepasihstams jauns zilweks nokluwa aiz sawas neusmanibas sem pretschu brauzeena; winam norahwa labo kahju. pl.

— „Muhsu laika waroni". 11. martà ap pulkst. 1/28 wakarà glihtà priwatekipaschà, dsihwi sarunadamees, brauza pa Nikolaja eelu un eegreesàs Stabu eelà, us zentralàs pretschu stazijas pusi, diwi jauni wihreeschi un kahda gresna jaunkundse. Peepeschi weens no wihreescheem islehza no ekipaschas un eesauzàs: „An Ort und Stelle!" („Us weetas!"), israhwa rewolweri, lai noschautos. Par laimi otrs wihreetis paguwa issist tam rewolweri is rokas, pehz kam jaunkundse apkampa tik sawadi brascho „waroni", eezehla winu ar otra wihreescha palihdsibu ekipaschà, pehz kam wisi aisdrahsàs tahlak us Ganibu dambja pusi. pl.

No Slokas. Par Slokas tirdsneezibas deputatu us nahkoscheem 4 gadeem, no 1911.—1914. gadam apstiprinats Jahnis Bergmans un par wina kandidatu Roberts Stuhris.

— Schejeenes palihdsibas beedribas atklahschanas swehtki bija nolikti us 12. martu, bet tà ka tagad, kà gawena laikà, newar sarihkot nekahdas ispreezas un swehtkus, tad beedribas atklahschanas swehtki ar plaschaku isrihkojumu atlikti us swehtdeenu, 20. martà, Sloka. Beedriba tikai nesen kà registreta, bet skaita jau pahri par 230 beedru. „R. A."

No Rujenes. Par Rujenes tirdsneezibas deputatu apstiprinats Richards Jende un par wina kandidatu Peteris Kaktinsch.

Walmeera. Polizija sche isdarijusi lauschu skaitischanu, pee kam israhdijees, ka Walmeerà ir pawisam 4,949 eedsihwotaji, to starpà 2238 wihreeschi un 2713 seeweeschi.

Terbata. Apakschsemes esers atrasts sem Talkhofas kapsehtas, kursch, azim redsot, stahwot sakarà ar Pedjas upiti, kas tek gar kapsehtu.

Kurseme.

Leepaja. Brahlu fon Fridrichsu prahwu par sudmalu un koku sahgerawas nodedsinaschanu Tukuma muischinà sche isteesàs 18. aprilî.

— Jauneezeltais anglikanu biskaps preeksch widus un seemela Eiropas eeradàs sche daschas deenas atpakal. Winsch apskatija weetejàs anglikanu basnizas eestahdes, kà ari juhrneeku patwerfmi un tad pa dselszelu aisbrauza is Leepajas.

— Leepajas pilsehtas ahrsts Mawrizkis eezelts par wezako ahrschtata medizinas eerehdni pee galwenà medizinalinspektora waldes.

— Emigrazija. Sestdeenas wakaru danu twaikonis „Leopold II." aisweda us Angliju 460 izceļotajus, kuri zaur Angliju dosees us Ameriku.

— Bikschu swahrki atraduschi peekrischanu ari pee Leepajas skaistà dsimuma. Pee kahdas schejeenes schuwejas jau pastelleti trihs gabali.

Aispute. Schejeenes notars Kontowskis slimibas dehl us 4 mehnescheem atwalinats us ahrsemem. Wina weetu pa to laiku ispilda goda meerteesnesis walstspadomneeks J. Winklers.

No Kuldigas. Pilsehtas waldes soki pret trakeem suneem. Pehdejà laikà sche bij usklihduschi wairak traki suni un, saprotams, aprehjuschi ne weenu ween no weetejeem. To eewehrodama, tad ari pilsehtas walde isdewusi stingru noteikumu, ka sche sunus 3 mehneschu laikà zitadi nedrihkst laist us eelam, kà tikai ar uspurneem waj ari west saitê. Pretejà gadijumà tos sakers un nogalinàs un bes tam wainigos wehl sauks teesas zelà pee atbildibas. Peenemti ari sunu kehraji, kuri jau stahjuschees pee darba. „R. A."

— „Dwoikas" dehl. Kahds skolens, kahdas weetejàs skolas audseknis, dabujis par kahdu mahzibas preekschmetu „2", par ko tà issamisis, ka nolehmis nonahwetees. Tà ka wisu deenu winsch bijis sawadi ustraukts, tad ziti skoleni winu usmanijuschi un, kad tas wakarà aisgahjis pee Wentas, gribedams noslihzinatees, atturejuschi to no paschnahwibas tikai ar spehka palihdsibu. (Kurs.)

No Preekuleem, Kursemê. 20. martà sahksees pee Preekulu patehretaju sabeedribas diwnedeku peensaimneezibas un lopkopibas kursi. Kursus sarihko Rigas Peensaimneeku Sabeedriba, waldibas instruktora A. Mahlina kga wadibà.

No Wahnes. Schinîs deenàs Tukuma-Talsu meerteesneschu sapulzes 4. eezirkna meerteesnesis, kà „R. S." sino, peespreeda diwàm wahzu kolonistu dsimtam par labu 200 r. no Wahnes muischas nomneeka barona fon Reke. Barons Reke bij atlaidis agrakos muischas gahjejus latweeschus un winu weetà peenehmis wahzu kolonistus, bet tee israhdijuschees par tik nederigeem, ka barons bijis spests tos jau preekschlaikus israidit no muischas. Diwas no scho israidito dsimtam bija zehluschas pret sawu bijuscho maises tehwu suhdsibu, jo kolonistus israididams barons teem nemaksajis par wisu gadu, bet tikai par nokalpoto laiku.

No Edoles. Garigs konzerts. 6. martà schejeenes basnizà bija sarihkots garigs konzerts, kurà ussstahjàs weetejàs ministrijas skolas skolotajs S. ar sawu skolneeku kori un nodseedaja 16 dseesmas. Konzerts isdewàs beesgan labi un bija ari stipri ween apmeklets, tà ka neraugotees us wisu lehto eeejas maksu, 20 un 10 k., dewa tomehr 64 r. skaidra atlikuma.

No Jelgawas.

Paaugstinati Kursemes gubernas waldes eerehdni: Millers par kolegiju asesoru un Perschke par titularpadomneeku. — Jelgawas-Bauskas II. eezirkna meerteesnesis barons Osten-Sakens eezelts par Nowgorodas apgabalteesas lozekli.

Apgabalteesas sehde 14. martâ 1) Nosweherinaja jauneezeltos Jelgawas-Bauskas apgabala goda meerteesneschus walsts padomneekus Jahni Herteli, Jahni Puschkarewu, galma padomneeku Konstantinu Kupseru, kolegiju asesorus: baronu Paulu fon Behru, Indriki Schaak-Steffenhagenu un Dr. med. Otto Spehlmani. Puschkarewu, kà pareistizigu, swehrinaja protojerejs Trinitatows, bet wisus zitus — kà lutertizigus — mahzitajs Kluge.

2) Tukuma aprinka Annas muischas pagasta lozekli Frizi Krischjahna d. Parre, 46 g. wezu, pehz soda likuma 1525. panta atsina par wainigu un nosodija ar wisu sewischku un personigu teesibu un preekschrozibu saudeschanu un nodoschanu arestantu rotâ uz 4 gadeem. Leetu isteesaja aiz slehgtàm durwim.

3) Poneweschas apr. Podbirschanas pagasta lozeklis Jahseps Waitaitis, 27 g. wezs, apsuhdsets par to, ka naktî uz 13. maiju 1910. g. nosadsis no Leel-Rutkumalu ganibam Bauskas apr. Schenberges pagasta lozeklim Mahrtinam Kasperowitscham sirgu. Teesa nosodija Woitaitisu ar wisu sewischku teesibu un preekschrozibu atnemschanu un nodoschanu arestantu rotâ uz 1 gadu 6 mehn., atskaitot ismekleschanas zeetumâ nosehdetos 2 mehneschus un 10 deenas.

4) 20. septembrî 1910. g. Osolneeku pagasta bezmitsneeks Janis Jakobsons un dsinejs Ludwigis Kosmanis sanehma no Jelgawas-Bauskas aprinka polizijas arestantu Jahni Lindesch, lai nogahdatu to uz Eleju. Zelâ netahku no Lapu krogus, arestants teem isbehga. Teesa atsina abus par wainigeem un nosodija Jakobsonu uz 2 nedelam arestâ pee polizijas un Kosmani uz 10 deenam arestâ.

5) 1909. g. apmetâs Bauskâ pee laulateem Annas un Kahrla Saimatscheem uz dsihwi Janis Tihtars. Drihz pehz tam K. Saimatschu, pehz meerteesnescha spreeduma, eeslodsija zeetumâ. Pa to laiku starp wina seewu un Tihtaru bij nodibinajees mihlestibas sakars, kura selas drihz ween bij manamas. Wihrs, pahrnahzis no zeetuma un redsedams seewu tahdâ stahwoklî, lika tai preekschâ augli likt mahksligi nodsiht un pretejâ gadijumâ draudeja to padsiht. Tihtars, dabujis to sinat, solija winu nemt pee sewis un behrnu audsinat. A. Saimatsch tomehr aizgahja pee turpat dsihwojoschàs wezmahtes M. Blankenstein, kura nodsihschanu isdarija un to ismekleschanâ ari atsina. Kamehr leeta nahza teesas preekschâ, wezmahte Blankenstein nomira un nu A. Saimatsch isteiza, ka auglis nogahjis newis zaur wezmahtes operaziju, bet no Tihtara siteeneem. Tihtars ar leezineekeem peerahdijàs par newainigu. A. un K. Saimatschi peerahdijumu truhkuma dehl tika attaisnoti. ŋ.

M. Schmidta kundses preekschlasijums par „Japanu un Koreju, winu eedsihwotajeem un kulturu" swehtdeen, 13. martâ, Jelgawas Latweeschu Beedribâ, bija peewilzis paprahwu skaitu klausitaju (ap 200 personu), kaut gan interesantais preekschlasijums bija pelnijis daudz wairak publikas. Atnahkuschee preekschlasijumam, kursch ilga pee diwam stundam, sekoja ar leelako usmanibu un atstahja to pilnam apmeerinati. —d—

Sawads „basnizens". Kad otrdeen, 15. martâ, Sw. Annas basnizas kesteris pulksten 8 no rihta atslehdsa basnizas leelàs durwis, tam par leelu isbrihneschanos iz basnizas nahza pretim kahds nodriskajees pusmuhscha wihreetis. Waizats, kà winsch te basnizâ eekkuwis un ko meklejis, tas paskaidroja, ka winsch wakarâ, basnizu tihrot, eenahzis tapat apskatitees, bet no basnizas kalpotaja tizis nejauschi eeslehgts, tà ka wairs newarejis tikt ahrâ; winsch wisu nakti basnizâ pawadijis „Deewu luhgdams". — Tà ka wina „paskaidrojumi" nesagahjàs ar pateesibu un pats wihrs islikàs pahrak schaubigs, tad kesteris to eeslehdsa wehl uz kahdu laiku basnizâ, lai no sawas preekschneezibas dabutu aisrahdijumus, kas ar sawado „basnizenu" darams. — Atgreesees pehz neilga laika atpakal, lai atswabinatu „nakts-basnizenu", kesteris redz, ka sweschais wihrs patlaban jau pats paguwis basnizas durwis no eeschpuses atgruhst walâ, lai dotos brihwâ pasaulê. — Bet te tas tika nodots ne tahlu stahwoscham kahrtibneekam, kursch to nogahdaja uz polizijas eezirkni. Te winsch usdewàs par Wirzawas pagasta lozekli Zepeneeku-Indriksonu, pee kam israhdijàs, ka tas jau zitkahrt dabujis eepasihtees ar zeetumu dehl neisschkirschanas starp sawu un zitu mantu. —l—

Leels saudejums. Weterinar-inspektora Tschuginowa atraikne pasaudejusi zelâ no Palejas eelas № 30 lihdz pilij pazinu ar 225 rbl. skaidrâ naudâ, un 3820 rbl. wehrtspapihros, apdroschinaschanas polisi uz 1200 rbl. un apleezibu par wihra mirschanu. ŋ.

Krahpneeks-lihgawainis. Preeksch dascham deenam pee kahdas Lapskalnu eelâ dsihwojoschas eemihtneezes atnahkusi zeemotees no laukeem winas mahsa, kura atwedusi lihdz kahdu nepasihstamu wihreeti un teikusi, ka tas winas lihgawainis. Pehz tam tee abi aizgahjuschi, pee kam pehdejâ atstahjusi pee mahsas daschadas drehbes un zitas leetas. Wehlak lihgawainis atnahzis weens un teizis, ka wina lihgawa suhtijusi pehz tur atstahtam drehbem. Pehdejàs sanehmis, lihgawainis lihdz schim nosudis un neesot sinams, kur usturàs. —.—

Ari laulats draugs! Kahdam schejeenes eemihtneekam, kas jau pahri par 60 gadeem, nesen saslimusi ar treeku wina otrâ puse, kura aizgahdata pilsehtas slimnizâ dseedinaschanai. Kamehr pehdejâ tur gulejusi, tikmehr pirmais isnehmis no bankas wisu winas krahjuminu un tagad, kur wina isweselojusès isnahkusi iz slimnizas, leedsotees winu pee sewis peenemt, waj tai sneegt kaut kahdu palihdsibu. Kà dsirdams, tad pehdejâ esot speesta luhgt palihdsibu no lihdszeetigeem eemihtneekeem. —e—

Nelaimes notikumi. 12. martâ Lapskalna eelâ № 33 pee kahdas jaunas nama buhwes schejeenes eemihtneeks Jahnis J. strahdajot tik nelaimigi nokritis no treschâ stahwa, ka wahrigi eewainojis galwu un labos sahnus. Winu drihsumâ aizgahdaja pilsehtas slimnizâ, kur tam sneedsa palihdsibu. — Taî paschâ deenâ Epleja dehlu fabrikâ, Kangihseru eelâ № 35, strahdneekam Jahnim P. zelot kahdu balki, pehdejais uskritis uz kahjas un pahrlausis stilba kaulu. Eewainotais nogahdats Diakonisu namâ, bet par nelaimes notikumu polizija eesahkusi ismekleschanu. —.—

Apzeetinata sagle. Paulina Schwarzs, prezeta Ulinde, kura 13. martâ issaga Leepajas pilsonim S. Pils eelâ sosu spalwas 10 rublu wehrtibâ, 14. martâ wakarâ apzeetinata Rahts muischas laukos № 40. Sagtàs spalwas ta bij nolikusi pee kahda Swirbuka, Sirgu eelâ № 7. Ulinde nodota teesai. ŋ.

Keegelu strahdneeki, apmehram kahdu simtu, iz Witebskas gubernas, pehdejàs deenàs atbrauza schejeenes pilsehtâ, lai wehlak dotos uz daschadam keegelu fabrikam Leelupes rajonâ. —.—

Sahdsibas. Eemihtneezei Annai K., kura dsihwo Kangihseru eelâ № 64, no preekschnamâ nolikta neaisslehgta skapja issagtas daschadas pahrtikas weelas, wehrtibâ lihdz 10 rubleem. Kas teitan sahdsibu isdarijis, nesinams. — Eemihtneeze J. Kr., kas dsihwo Sirgu eelâ № 1, sinoja policijâ, ka winai mahjàs neesot atlausta istaba un issagtas daschadas drehbes, wehrtibâ par wairakeem rubleem. Ari teitan saglis nesinams. —.—

Basnizas sinas.

Leepajas Sw. Annas basnizas draudses sinas no 7. lihdz 13. martam. Kristiti: Schano Alfreds Irbe, Jahnis Aldermans, Rudolfs Schano Gesalneek, Elwira Luise Schenija Dreek, Alma Elwira Tschirksche, Adolfs Aleksanders Zeesa, Teodors Hermans Alberts Zirus al. Puzirus, Selma Alwine Jaunsem, Edgars Woldemars Traktinsch, Lihse Alma Seidman. Ussaukti: Jakobs Johans Adolfs Schanno Preiss ar Katrihnu Olgu Osol dz. Wächter, Pridrikis Gabalinsch al. Zahlits ar Lihsi Weinberg, Mikelis Swars ar Otiliju Alisi Gotlihbu Laping, Juris Fridrichsons ar Emiliju Kahrklin, Indrikis Brusits ar Loti Kalej, Klahws Greetens ar Annu Kreewe, dsim. Meier, Karlis Gederts ar Margeetu Sauka, Teofils Benzins ar Agati Bertulan, Jahnis Salkalns ar Juhli Hartman, Jehkabs Klabe ar Linu Preedeneek, Karlis Opolts ar Katrihnu Hartman, Hans Augusts Schano Pihlens ar Lawihsi Kander. Laulati: Jehkabs Draseneeks ar Katrihnu Slesche, Karlis Erdmans ar Matildi Schamat, Janis Gahsejs ar Lauru Preiss al. Freiss, Jahnis Ofcheneeks ar Ilsi Alksne. Miruschi: Teodors Fridrichs Wilhelms Wehwers 4 m. w., Margreeta Sprogis 72 g. w., Ortija Leman 75 g. w., Arsenijs Gausche 10 m. w., Ilse Birseneek 82 g. w., Andrejs Seebergs 75 g. w., Krists Kruhtinsch 73 g. w., Frizis Kronbergs 60 g. w., Anlihse Pusch 16 g. w.

Dahwanas: basnizai 1 r. 50 k., nabageem 1 r. 35 k., misionei 1 r. 15 k., preeksch lihku rateem 2 r., preeksch bibinama nabagu nama 1 r. 50 k., preeksch akleem 15 k., preeksch no semes trihzes zeetuschajeem Semeritschas apgabalâ 5 r.

Deewkalposchanas: swehtdeen, 20. martâ plkst. 9. r. ar deewgaldneekeem, spred. mahz. Parstrauts, pehz pusd. plkst. pus 2 behrnu deewkalposchanu wadis un plkst. 4 spred. mahz. pal. Sanders, zeturtdeen, 24. martâ, plkst. 7 w. gawenu deewkalposchana, spred. mahz. pal. Sanders; peektdeen, 25. martâ plkst. 9 r., kà Marijas pasludinaschanas deenâ ar deewgaldneekeem, spred. mahz. Parstrauts, pehz pusdeenas pulkst. 4 spred. mahz. pal. Sanders.

Jaun-Leepajas draudses basnizas sinas no 7.—13. martam. Kristiti: Karlis Juchtids, Janis Deklau, Elsa Walentine Dobel, Austra Schkerstin, Herberts Aleksanders Wenin, Minna Mirdsa Hildegard Gelse, Jehkabs Arturs Stahls, Alfreds Johanns Siffen. Ussaukti: Peters Semits ar Billi Bahr, Janis Beeraut ar Lihsi Kahle, Klahws Rose ar Latti Akmen. Laulati: Jahnis Kampars ar Eewu Bligsne, Karlis Megnis ar Linu Schulme. Miruschi: Peters Dihkis 42 g. w., Herta Lina Tschaklais 2½ g., Karoline Nawizki 65 g., Janis Kettrus 44 g. w.

Deewkalposchana swehtdeen, 20. martâ plkst. 9 no rihta un 25. martâ pulkst. 10 no rihta.

Wisjaunakàs sinas.

No Peterburgas (redakziju slehdsot) peenahk sinas, ka Kinas waldiba sawâ atbildê uz Kreewijas ultimatu apnemas ispildit it wisus Kreewijas prasijumus. Tà tad draudoschàs kara breesmas galigi nowehrstas.

Peterburgâ, 14. martâ. Ahrleetu ministra Sasonowa weselibas stahwoklis; eekaisums labajàs plauschàs bez pahrmainam, kreisajàs plauschàs konstatets aprobeschots weetejs eekaisums.

— Baltàs un Karijas juhras peekrastê projektê eerihkot 4 radio-telegrafa stazijas.

— Masajâ Ochtâ kahdâ mahjâ izzehlàs ugunsgrehks, pee kam sadega weena seeweete, un 6 sakroplojàs glahbdamees pa logeem.

Kijewâ, 14. martâ. Eerados kara ministrs.

Blagoweschtschenskâ, 14. martâ. Stazijâ Soldatskaja Padj. naktî postiljons Sadworskis no kahda tschemodana issaga 200,000 r. un aizbehga.

Harbinâ, 14. martâ. Nesinami laundari, kà domâ, kineeschi, ar schahweeneem eewainoja kreewu saldatu, kas stahweja sarga weetâ pee peestahtnes Judsjadjanas tuwumâ.

— 14. martâ pazelti 2 lihki. Saslima 2.

Rownâ, 27. (14.) martâ. Miruschais ahrsts Golubinskis nowehlejis labdarigeem mehrkeem 129,000 r.

Wihnê, 27. (14.) martâ. Pasinots par reichsrata sehschu atlikschanu.

Scherburgâ, 27. (14.) martâ. Brunu kugis „Buwins" manewros tika sabojats no minas sprahdseena.

Madridê, 27. (14.) martâ. Palatâ eesahkàs debates par Fereras prahwu. Republikaneeschi grib, lai prahwu wehlreis luhko zauri.

Konstantinopolê, 27. (14.) martâ. Palata nosuhtija Italijas parlamentam apsweikuma telegramu Italijas jubilejas swehtku gadijumâ.

Labibas zenas Rigas leeltirdsneezibâ.

	Pahrdeweji	Pirzeji
	kap.	pudâ.
Kweeschi. Tendenze: stingra.		
Sibirijas, 130 mahrz.	107	108
Rjosanas-Urala, 130 mahrz.	—	—
Kreewijas, 130 mahrz.	—	106½
Rudsi. Tendenze: meeriga.		
Kursemes, 120 mahrz.	77—82	76—80
Stepju, 120 mahrz.	—	—
Ausas. Tendenze: meeriga.		
Weenkahrschàs nesch. Kr.	66—67	65—66
Labaka preze	75—80	74—78
Kreewijas baltàs	—	—
Meeschi. Tendenze: meeriga.		
Kursemes, 110/111 mahrz.	78—79	77—78
Kursemes, 106/7 mahrz.	75—76	74—75
Kreewu, 100 mahrz.	—	—
Widsemes schahweti. 110/11 mahrz.	—	—
Linsehklas, 7 m. Tendeze: stingra.		
Kreewu, schahwetas, laba pr.	240—242	—
Widsemes, schahwetas	240	235—236
Stepju	—	—
Kursemes, neschahwetas	—	—
Eklas rauschi. Tendenze: meeriga.		
Schejeenes	112—113	111—112
Kreewu	110—111	108—109

Linu zenas Rigâ.

Baltgalwji:	Ristini	69	r. birkawâ.
	Zinskroni	64	„ „
	Superiorpihki	58	„ „
	Augstee pihk-kroni	—	„ „
	Pihk-kroni	51	„ „
	Pihk-brahki	—	„ „
Salgalwji:	Ristini	65	„ „
	Hofs-dreibandi	59	„ „
	Dreibandi	52	„ „
	Brahki	47	„ „
	Widsemes dreibandi	43	„ „

Kursemes baltgalwju zenas ir no 1—2 rbl. par birkawu semakas nekà Widsemes.

Tendenze: rahma.

Isdewejs: Latweeschu Dr. Beedr. tagadejais presidents **Th. Doebner.**

Redaktors: **A. Puriņsch** (Purinu Klaws).

Drukats pee F. A. Steffenhagena un dehla Jelgawâ.

Pirmklasigs

Swehrniza-zirks

atklahts katru deenu

no pulksten 10 rihtâ lihdz pulksten 11 wakarâ. Swehru ehdinaschana noteek katru deenu pulksten 8 wakarâ.

Pahrsinis: **T. Luganskis.**

Jelgawas Laukſaimn. Beedribas Krahschanas-Aisdosch. Sabeedribas,

(Jelgawâ, Katolu eelâ № 44, Jelgawas Laukſaimneezibas Beedribas namâ. Telefons 62.)

28. februarî 1911. g.:

Bilanze swahrstàs ap 4,114,290 rub. 77 kap. Beedribas droschibas kapitali 254,051 rub. 97 kap. un 2023 beedru garantija.

Subeedriba makſà par noguldijumeem 3—6% gadâ, skaitot no noguldischanas deenas, **par schiro noguldijumeem 3%** un nem par **aisnehmumeem 6½—8%** gadâ.

Kantors atwehrts darbdeenàs no pulksten 10—2.

Aisnehmumu peeprasijumus isspreesch pirmdeenàs u. zeturtdeenàs.

Uz aisdewumeem pret labibas (raschas) **eekihlaschanu aprehkina 5%.** Eekihlata rascha war palikt eekihlataja glabaschanâ.

Noguldijumus peenem un ismaksà katru darbdeenu. Tos war arî pa pasti eesuhtit (Митава, Ссудо-сберег. Товариществу Митавскаго Сельско-Хозяйственнаго Общества). Sabeedriba uz wehleschanos noguldijumus pa pasti issuhtot atmaksà un tàpat issuhta arî noguldijumu prozentes.

Walde: mahju ihpaschnieki: agronoms **J. Biffeneeks,** agronoms **J. Brasda** un **D. Kahnbergs.**

J. Lahzis, Rigâ.

peedahwà daschadus **granita, marmora** un **tschuguna kapu krustus** un **peemineklus.**

Fabrikas: Pletenbergas eelâ № 19. — Telefons № 2487. Meera eelâ № 33 . . . . — Telefons № 5436.

Noliktawas: Granita prezem: — Meera eelâ № 33. Tschuguna prezem: — Terbatas eelâ № 24.

Telefons № 986.

Zenu rahditajus par tschugunu krusteem teek lubgts peeprasit uz adresi: **J. Lahzis, Rigâ.**

Adwokats

Stagers

peenem **Dobelê** zeturtdeenâs lihdſ pulkſt. 2 /2. bet paſtahwigi **Jelgawâ,** Paſta eelâ 12. Telefons 7,80.

Adwokats A. Dulbe.

Rigâ, Suworowa eelâ 5, dſihwotlis 5, no 8—10 un no 5—7. **Awotu eelâ 23b,** dſihw. 3, no 7—8 wakarâ.

Dr. Levitas.

Eekſchkigâm, ſeeweeſchu un behrnu ſlimibam.

Jelgawâ, Paſta eelâ № 6.

Peenem sobu slimneekus

un pagatawo **mahkſligus ſobus,** ar un beſ plâtem. **Selta kronus, porzelana** un **ſelta plombas.**

J. Aron,

Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 1.
Runas ſtundas no 9—1, un no 3—6.

Peenem

ſobu ſlimneekus

ikdeenas no 10 lihdſ 1 un no 3—6. **Spezialiſts, ſelta ſobu kroneem** (Goldkronen) un ar **ſtifti eeleekameem** (Stiftszähne) beſ platem.

Dentiſts **M. Kaplans,**
Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 31.

Sobu ſlimneekus

peenemam katru deenu no pulkſten 9 lihdſ 6. Sobus iſwelk beſ ſahpem. Mahkſligi ſobi ar waj beſ platem. Wiſadas plombas. Spez. ſelta ſobu kroneem, porzelana un ſelta plombam. Lauzeneekeem eewehrojami paſeminatas zenas.

S. Braude u. P. Braude,
Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 17.

A. R.

Bogdanowa

tabakas fabrik. noliktawa

Jelgawâ, Katoku eelâ № 12, eewehlê wiſlabakâs papirofu tſchaulites (hilſes) iſ paſcha auto-mech. fabrikas

„Sankt Gotthard",

ſtarp tâm: koka kaſtitês par 250 gab., kâ ari **Berlines** 100 gab. ar labu mundſtiki katrâ kaſtitê un „Zarskija" ar glihtu waiſts ehrgli.

Smarſchiga tabaka: **Halis** 1/4 **№ 46** kap., 1/8 **№ 23** kap. **Maikapara** ſpezialtabaka: **Gwesda № 40, № 30** un **№ 10** nepahrſpehjama labuma. Papiroſi: wiſas wairak peeprafitas ſortes par lehtâm zenâm.

NB. Atkalpahrdewejeem wiſlabakâ eepirkſchanas weeta.

Tabaka III. ſorte jau no 72 kap. mahzina un **zigarus** no 7 r. 90 k. no 1000 ſahkot.

Mag.
J. Hertela
apteeku pretſchu pahrdotawâ
Jelgawâ, Paſta eelâ № 13.

Peedahwâ

wiſadas uſ ſcho arodu atteezoſchas

prezes.

Tâ ka

Donas Agrar-Banka

takſazijas darbus par Baltijas gubernam jau eeſahkuſe, teek luhgti, kas peeteikuſchees, peeſuhtit ſawu mahju iſtruhkſtoſchos

dokumentus,

ka ari kas wehlâs mahjas peeteikt, to iſdarit drihſâ laikâ Jelgawâ, Leelajâ eelâ 68, pee **D. O. Bredrich.**

Maſ leetoti

Ponija rati

ar **gumijas rehpem** pahrdodami Rigâ, Sakâ eelâ Nr. 7.

Inſcheneeru Ransomes. Sims & Jefferies

akziju beedribas fabrikas Anglijâ — Ipſwitſchâ

paſchbrauzejas un wadajamas lokomobiles,

twaika labibas- un ahbolina-kulmaſchinas

ir nepahrſpehjamas konſtrukzijâ, darbâ un] iſturibâ, ko wiſlabaki apleezinâs wiſi winu daudſee leetotaji — Baltijas laukſaimneeki, tâs ſalihdſinadami ar zitu fabriku lihdſigâm maſchinam.

Baltijâ ween pahrdotas:

1909. gadâ]
120 garnituras.

Pee winâm iſleetoti wiſi teknikas jaunakee atradumi un nowehrojumi. Neſaſneegta darba ſpehja pee maſa kurinamâ patehreju na. Lokomobiles ir ſtipras, ka weens nominels firguſpehks iſdod trihs efektiwus, kamehr zitu fabriku lokomobilem weens nominels — lihdſigs tikai 2 lihdſ 2 1/2 efektiweem firgu-ſpehkeem. Kulmaſchinam gari ſalmu kratitaji. Seeti ſtrahdâ beſ berſeſchanâs un naw ſmehrejami u. t. t.

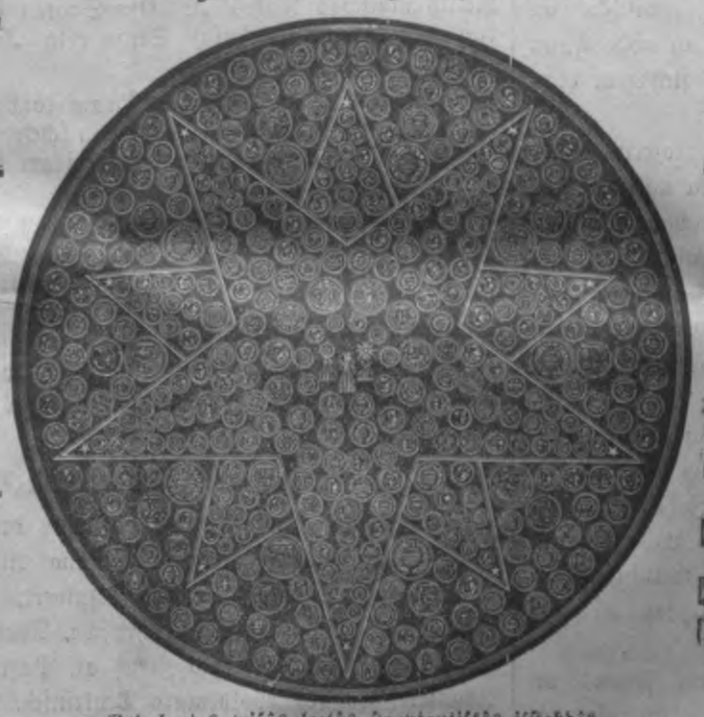

Godalgotas wiſâs leelâs ſtarptautiſkâs iſſtahdês ar pirmâm godalgam, **ordeneem, krukteem, Grand Prix** un daudſ zitâm goda-ſihmem.

1910. gadâ wairak kâ
150 garnituras.

Inſcheneeru Ranſomes, Sims & Jefferies fabrika ir wezakâ, leelakâ un ſlawenakâ twaika kulmaſchinu fabrika paſaulê.

Fabrikas telpas aiſnem 25 puhrweetas un ta darbina wairakus tuhkſtoſchus iſweizigu un eewingrinatu ſtrahdneeku.

Simteem atſinibas un pateizibas rakſtu, eeſuhtitu no weetejeem laukſaimneekeem un ſabeedribam.

Paſchbrauzejas lokomobiles ſewiſchki ſchejeenes zeleem un apſtahkleem loti peemehrotas, zaur ko daudſ pahrakas un iſturigakas par wiſeem ziteem lihdſigeem konkurenzes fabrikatem, kâ to rahdijuſchi peedſihwojumi.

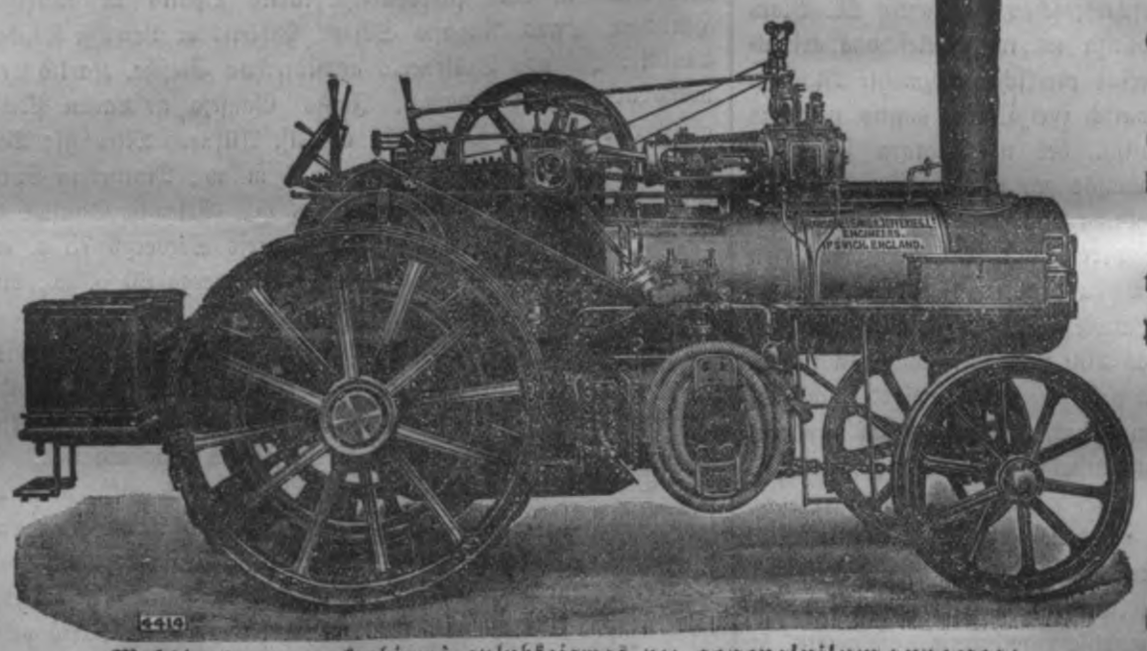

Wiſpilnigakâ galwoſchana.

Ehrti makſaſchanas noteikumi.

Ekon. Sabeedribas beedreem diwidends.

Zenas un wiſus tuwakus noſazijumus paſneedſ, kâ ari jaunos pilnigos latweeſchu katalogus iſſuhta uſ pirmo peeprafijumu.

Maſchinas arween krahjumâ apluhkojamas pee **generalpilnwarneezes:**

Latweeſchu Lauksaimneeku Ekon. Sabeedribas,

Rigâ, Leelâ Kehninu eelâ Nr. 27/29, paſchas namâ. — **Jelgawâ, Katoku eelâ Nr. 46,** paſchas namâ.

Sabeedribas weikali:

Kurſemê: Bauſkâ, paſchas namâ. **Dobelê,** Jannjelgawâ, Jekabmeeſtâ, Kuldigâ, Leepajâ, Sabilê, Saldû, Spahrê, Stendê, Subatê, Talſos, Schenbergâ, Tukumâ, Wainodê, Wentspili, Wez-Jurê. **Widſemê:** Aluksnê, Birſchos, Jehkis, Landonas-Odſeenâ, Lidecê, Rujenê, Sigulda, Skrihweros, Smiltenê, Stukmanos, Walkâ, Walmeerâ. **Kaunas gub.:** Birſchos, Jahniſchkê, Linkowâ, Moſcheikos, Poſwolê, Schagarê, **Witebſkas gub.:** Balkinowâ, Bolwos, Korſowkâ, Liwanâ, Ludſê, Marienhauſenê, Pokrotê, Rehſeknê; **Nowgorodâ.**

● Loti ſwarigs ſinat, ●

ka jaunifgudrotâs **Dr. Hartmana**

ſeepes „Flora"

ir tikai weenigais lihdſeklis ſkaiſtuma ſaſneegſchanai un ka zitu kremu leetoſchana **„Flora"** ſeepju weetâ preeſch gihmja ir weltiga. Leetojot 2—3 reiſes katris pahrleezinaſees ſcho ſeepju brihnumus: Saules pleki, iſſitumi un ſinnes beſ pehdam noſuhd. Ihſtas tikai ar atradeja paraſtu: **Dr. Hartmann, Wien 3/I.**

→ Dabujamas wiſâs parfimeriju un apteeku pretſchu pahrdotawâs.

„Pfaff" ſchujmaſchinas

pahrdod weenigi pee

A. Lipperta,

Jelgawâ, Katoku eelâ Nr. 8, 1 tr.
Leepajâ, Graudu (Korn) eelâ Nr. 47.

Uſ nomakſu no 1 rub. nedelâ.

Wiſu zitu ſiſtemu **rokas ſchujmaſchinas** ſahkot no 22 rub.

Wiſlabakâs paſaulê. **Wiſlabakâs paſaulê.**

Homeopatiſks un ſeeweeſchu ahrſts, kirurgs

Dr. med. T. Rolssen,

Rigâ, Leelâ Smilſchu eelâ № 29, 1 trepi. Telef. № 3173. Runas ſtundas: no plkſt. 9 1/2—12 pr. puſd. un no 5—6 pehz puſd., ſwehtdeenâs no 11—1 puſd. Maſturigeem: otrdeenâs un peektdeenâs pr. puſd.

Wiſeem ſchâs awiſes latſitajeem peeſuhtam **30** loti intereſantus preekſchmetus. Samakſajot pee ſanemſchanas tikai ſuhtiſchanas makſu. O-wo „Меркурій" Лодзь М. 86.

22878

Lauku mahja

pahrdodama, 14 deſetina leela blakam Kakiſchku muiſchai. Peeprafams ihpaſchneekam **M. Lankas** kgam Ruzawas Gabre majâs чр. Рудау, Курл. Dehl atwildes luhdſu peeſikt weenu 7 kap. marku.

Peenem apſtellejumus uſ „Latweeſchu Awiſem"

un pahrdod numureem

C. Reinſchüſſela

pahrtikas pretſchu weikalâ,

Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 66.

Tâ ka

Donas Agrar-Banka

takſazijas darbus par Baltijas gubernam jau eeſahkuſe, teek luhgti, kas peeteikuſchees, peeſuhtit ſawu mahju iſtruhkſtoſchos

dokumentus,

ka ari kas wehlâs mahjas peeteikt, to iſdarit drihſâ laikâ Jelgawâ, Leelajâ eelâ 68, pee **D. O. Bredrich.**

Maſ leetoti

Ponija rati

ar **gumijas rehpem** pahrdodami Rigâ, Sakâ eelâ Nr. 7.

Peenemu **ahdas, dſimuma, puhſchla** un **ſiſtiſa** ſlimneekus no 9—1 pr. puſd. un no 6—1/29 wak. **Dahmas** un **behrnus** no 5—6 w. zaurſlatiſchana ar elektrizitati.

Dr. J. Machtus,
Marſtal-eelâ 8, tuw. pee Grehz. eel. telef. 5492.

Peenemu **ſobu ſlimneekus** ik deenas no plkſt. 9 1/2—1 un 4—6. **Spezialitate: eeleek mahkſligus ſobus, porzelana plombas** un **iſwelk ſobus glusi beſ ſahpêm. Lauzeneekeem eewehrojami paſeminatas zenas.**

Jelg. Leelajâ eelâ № 6.

Gutman-Rathaus.

Dſihwoju tagad

Paſta eelâ Nr. 1a
(Jelgawâ).

Dr. Ed. Londenbergs,

Runas ſtundas no plkſt. 9—11 un no 4—5.

Mahzeklis

war peeteiktees mechaniſkâ atſlehdſneeka darbnizâ pee atſlehdſneeku meiſtera **Chr. Biemana,** Jelgawâ, Katoku eelâ № 21.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un deglâ